

POSTANOWIENIE

13 czerwca 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Jarosław Sobutka

na posiedzeniu niejawnym 13 czerwca 2024 r. w Warszawie

na skutek wniosku M. G.

o zbadanie spełnienia przez SSN Agnieszkę Jurkowską-Chocyk wymogów
niezawisłości i bezstronności w sprawie I CSK 3936/23

z powództwa M. G.

przeciwko „C.” spółce jawnej w C., R. G. i E. G.

o zapłatę

odrzuca wniosek.

UZASADNIENIE

Wnioskiem z 23 lutego 2024 r. pełnomocnik M. G. r.pr. P. B. wniósł o zbadanie spełnienia przez SSN Agnieszkę Jurkowską-Chocyk wymogów niezawisłości i bezstronności w sprawie I CSK 3936/23.

Autor wniosku w uzasadnieniu wskazuje na okoliczności towarzyszące powołaniu SSN Agnieszki Jurkowskiej-Chocyk, opisując po krótku przebieg kariery Sędzi, i na tej podstawie uznając, że SSN Agnieszka Jurkowska-Chocyk karierę sędziowską i awanse na wyższe stanowiska zawdzięcza powiązaniom politycznym (nie wskazując i udowadniając jakie). Wnioskodawca powołuje się też na orzeczenia Sądu Najwyższego (w tym uchwałę trzech połączonych izb SN) oraz europejskich trybunałów (Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz

Europejskiego Trybunału Praw Człowieka), której jego zdaniem uzasadniają złożenie przedmiotowego wniosku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przedmiotowy wniosek nie spełnia wymogów formalnych, o których mowa w art. 29 § 5 u.s.n. Przepis ten stanowi, że dopuszczalne jest badanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu, na wniosek uprawnionego, o którym mowa w § 7, jeżeli w okolicznościach danej sprawy może to doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że wniosek z 23 lutego 2024 r. pochodzi od strony postępowania przed Sądem Najwyższym, a zatem od osoby uprawnionej (zob. art. 29 § 7 u.s.n.). Wniosek został sporządzony, podpisany i wniesiony przez profesjonalnego pełnomocnika, a zatem został spełniony wymóg, o którym mowa w art. 87¹ § 1 k.p.c. w zw. z art. 29 § 8 zd. czwarte u.s.n.

We wniosku nie podjęto jednak próby wskazania postępowania sędziego po powołaniu, które w okolicznościach danej sprawy mogłoby świadczyć o możliwości naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik tej sprawy.

Nie wskazano też wymaganych prawem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz mających związek z charakterem danej sprawy. Tymczasem przedmiotem badania może być jedynie dochowanie wymogów niezawisłości i bezstronności w kontekście konkretnej sprawy w tym sensie, że ewentualne deficyty niezawisłości i bezstronności mogłyby oddziaływać na wynik tej sprawy.

Konsekwentnie, wniosek nie zawiera również wskazania okoliczności uzasadniających żądanie wraz z dowodami na ich poparcie - w zakresie okoliczności, sposobu postępowania sędziego po powołaniu, jak i charakteru sprawy oraz wpływu na jej wynik (zob. art. 29 § 9 pkt 2 u.s.n.).

Sama konstrukcja testu zakłada indywidualizację wniosku do konkretnego sędziego. Wskazuje na to chociażby konieczność podniesienia okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu. Wniosek nie zawierał w tym względzie stosownej argumentacji.

Ustawodawca w art. 29 § 8 u.s.n. przewidział, że wniosek składa się w terminie tygodnia od dnia zawiadomienia uprawnionego do złożenia wniosku o składzie rozpoznającym sprawę, po to aby wniosek ten mógł być odniesiony do konkretnego sędziego (termin ten został zachowany). Celem przewidzianej w art. 29 § 5 i n. u.s.n. instytucji badania niezawisłości i bezstronności sędziego nie jest zatem umożliwienie kwestionowania przewidzianego przez ustawodawcę systemu powoływania sędziów, ale ocena indywidualnych okoliczności dotyczących powołania konkretnego sędziego oraz jego zachowania po powołaniu, przy czym ocena ta powinna nastąpić w kontekście konkretnej sprawy (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 3 listopada 2022 r., V KB 10/22; z 2 sierpnia 2023 r., III CB 29/23 i z 28 listopada 2023 r., III CB 54/23).

Jeżeli wniosek jest niedopuszczalny, z mocy ustawy podlega on odrzuceniu w składzie ukształtowanym na podstawie art. 47 § 3 k.p.c., którego dopełnieniem w realiach niniejszej sprawy są przepisy art. 397 § 3 k.p.c. w zw. z art. 29 § 24 u.s.n.

Artykuł 29 § 10 u.s.n. przewiduje odrzucenie wniosku, o którym mowa w art. 29 § 5 tejże ustawy. Natomiast zgodnie art. 29 § 24 u.s.n. w sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania toczącego się na skutek wniosku oraz postępowania odwoławczego stosuje się odpowiednio przepisy o zażaleniu obowiązujące w postępowaniu, którego wniosek dotyczy. W niniejszej sprawie ustawodawca przewidział więc odpowiednie stosowanie przepisów o zażaleniu unormowanych w Kodeksie postępowania cywilnego. Odrzucenie wniosku, o którym mowa w art. 29 § 10 u.s.n. nie ma charakteru merytorycznego rozpoznania. Wyłączone jest więc stosowanie przepisu art. 29 § 15 u.s.n. Przepis ten dotyczy bowiem sytuacji podjęcia czynności rozpoznawczych mających z założenia doprowadzić do rozstrzygnięcia merytorycznego, a nie, jak w tym przypadku, odrzucenia wniosku w wyniku przeprowadzenia kontroli warunków formalnych złożonego pisma procesowego.

Z uwagi na powyższe Sąd Najwyższy uznał, że wniosek nie spełnia wymagań formalnych, określonych w art. 29 § 9 pkt 1 i 2 u.s.n., dlatego też stosownie do art. 29 § 10 u.s.n. oraz § 84 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej - Regulamin Sądu Najwyższego z 14 lipca 2022 r. (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 806) orzekł jak w sentencji.

[SOP]

[ms]